

सन २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षापासून महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे अतांत्रिक गटातील प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमाच्या नवीन/अधिकच्या तुकड्यांना स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर सुरु करण्यास मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : व्हीओसी-२०२३/प्र.क्र.४३/उद्योजकता,

मंत्रालय मुख्य इमारत (खोली क्र.२०४), २ रा मजला,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : २८ जून, २०२३

वाचा:

- १) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक:व्हीओसी-२०१२/ ५९१/
प्र.क्र.२४५(क)/व्यशि-४, दि. १६ जानेवारी, २०१३
- २) महाराष्ट्र शासन राजपत्रात दि. २० जानेवारी, २०२२ रोजी प्रसिद्ध झालेला महाराष्ट्र
राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ अधिनियम, २०२१
- ३) कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग अधिसूचना क्र.व्हीओसी-२०२०/
प्र.क्र.१११/ कौशल्य-२, दि. २५ जानेवारी, २०२२
- ४) संचालक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे पत्र जा.क्र.
मरोकौविमं / का-१/ मान्यता विभाग/२०२१-२२/ १५१, दि.३१ जानेवारी, २०२२
- ५) कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, शासन निर्णय क्र.व्हीओसी-२०२०/
प्र.क्र.१११/कौशल्य-२, दि.१६ फेब्रुवारी, २०२२
- ६) संचालक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे पत्र क्र.मान्यता
/का.क्र.०१/२०२२/४२, दि.३० जानेवारी, २०२३ व पत्र क्र.मान्यता/का.क्र.०१/२०२२
/३८७, दि.१७ एप्रिल, २०२३
- ७) संचालक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे पत्र क्र.बैठक/
का.क्र.१२/२०२३/३०३, दि.३१ मार्च, २०२३

प्रस्तावना:

औद्योगिकरणातील वाढ, बदलते तंत्रज्ञान, सामाजिक व आर्थिक बदल या बाबींचा विचार करता अर्धवट शिक्षण सोडलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी तसेच विशिष्ट शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांसाठी (ऑड-ऑन कोर्सेस) कमी कालावधीचे व्यावसायिक अभ्यासक्रम तयार करुन अशा विद्यार्थ्यांना रोजगार व स्वयंरोजगारास चालना (Employability) मिळण्याच्या दृष्टीने आवश्यक असणा-या व्यवसाय शिक्षणाची गरज भागविण्यासाठी व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखाली सन १९८६ मध्ये महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण मंडळाची (सध्याचे नाव महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ) स्थापना झाली. या मंडळामार्फत रोजगार व

स्वयंरोजगार या उद्दिष्टपूर्तीसाठी व्यवसायभिमुख अभ्यासक्रम चालविण्यांत येतात. औद्योगिककरणातील वाढ, बदलते तंत्रज्ञान, सामाजिक व आर्थिक बदल इत्यादींमुळे मंडळाच्या अभ्यासक्रमांत कालानुरूप सुधारणा तसेच वाढ करून सद्यस्थितीत मंडळामार्फत विविध गटातील ६ महिने, १ वर्ष व २ वर्ष कालावधीचे अंशकालीन व पूर्णवेळ स्वरूपाचे असे अभ्यासक्रम राबविण्यांत येत आहेत. सदर अभ्यासक्रम चालविण्यासाठी इच्छुक खाजगी संस्थांकडून अर्ज मागविण्यात आले होते.

त्यानुसार महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी इच्छुक असलेल्या खाजगी संस्थांकडून प्राप्त अर्जाची संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी यांचेमार्फत तपासणी व निरीक्षण करून मंडळाकडे पात्र संस्थेची शिफारस करण्यात आली आहे. जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी यांचेकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांची तपासणी महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळामार्फत करून पात्र संस्थांची यादी शासन मान्यतेसाठी संदर्भाधीन क्र. ६ येथील पत्रान्वये सादर करण्यात आली आहेत. त्यानुसार सन २०२३-२४ पासून महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे अतांत्रिक गटातील प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम राबविणाऱ्या नवीन संस्था/अधिकच्या तुकड्यांना स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरू करण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे अभ्यासक्रम राबविण्यास इच्छुक असलेल्या खाजगी शैक्षणिक संस्थांकडून सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावांची छानणी महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळामार्फत करून, त्यानुसार आवश्यक मानकांची पूर्तता करणाऱ्या संस्थेस मंडळाचे “अतांत्रिक” गटातील अभ्यासक्रम सुरू करण्यास मान्यता देण्याबाबतची शिफारस मंडळामार्फत करण्यात आली. त्या संस्थांचा तपशिल सोबतच्या प्रपत्र “अ” मध्ये सोबत जोडण्यात आला असून, सदर संस्थांना सन २०२३-२४ पासून मंडळाचे अतांत्रिक गटातील प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम नवीन संस्थेत नवीन/ अधिकच्या तुकड्यांना स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर सुरू करण्यास खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

अटी व शर्ती:

१. महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे अभ्यासक्रम राबविणाऱ्या मान्यता देण्यात आलेल्या संस्थांना शासन, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ तसेच, संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील संबंधित कार्यालये यांच्याकडून वेळोवेळी निर्गमित होणाऱ्या आदेशाचे पालन करणे बंधनकारक राहील.

२. महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे अभ्यासक्रम चालविणेसाठी संस्थांना, ज्या जागेत मान्यता देण्यात आलेली आहे त्याच जागेत विद्यार्थी प्रवेश करण्यात यावेत. तसेच

त्याच जागेचा मान्यतेबाबत विचार करण्यात येईल, जर जागेत बदल आढळल्यास मान्यता रद्द करण्यात येईल.

३. सदर संस्थेस अभ्यासक्रम चालविण्यासाठीची मान्यता ही संस्थेने जागेसंबंधी सादर केलेल्या दस्तावेजामधील एकूण क्षेत्रफळाचे आणि नकाशा मधील उपलब्ध जागेच्या आधारे देण्यात येत आहे.

४. सदर संस्थेस महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे अभ्यासक्रम सुरु करण्यास स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर मान्यता दिली असली तरीही, भविष्यात कोणत्याही प्रकारचे अनुदान अथवा आर्थिक मदत देण्यात येणार नाही. तसेच, या अभ्यासक्रमाकरीता प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना भारत सरकार मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती, तसेच शिक्षण शुल्क/परीक्षा शुल्क चा लाभ अनुज्ञेय असणार नाही.

५. सदर अभ्यासक्रमांना स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर मान्यता देण्यात आल्यामुळे या अभ्यासक्रमासाठी संस्थेने नियुक्त केलेल्या सर्व कर्मचारी वर्गाची सेवा/ वेतन व तद्अनुषंगीक बाबींची जबाबदारी सर्वस्वी संस्थेची राहिल. याबाबत शासनाची कोणतीही जबाबदारी राहणार नाही.

६. सदर संस्थेस अर्ज केलेल्या प्राप्त नस्तीमधील/प्रस्तावामधील अभिलेखानुसार मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे, त्यामध्ये भविष्यात काही विसंगती/ बेकायदेशीर आढळल्यास संबंधित संस्थेतील अभ्यासक्रमांची मान्यता तात्काळ रद्द करण्यात येईल आणि अशा दोषी संस्थांवर कायदेशीर कार्यवाही करण्यात येईल.

७. “स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर मान्यता मिळालेले प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम” अशा सूचना फलक संस्थांनी दर्शनी भागावर लावणे बंधनकारक राहिल. सूचना फलकावर अभ्यासक्रमांच्या मंजूर तुकड्यांची संख्या व मंजूर प्रवेश क्षमता यांचा उल्लेख करण्यात यावा. संस्थेचे नाव मेडीकल/ इंजिनिअरींग/ पॉलीटेक्नीक/ आय.टी.आय. अथवा तत्सम नाव देण्यात येऊ नये आणि त्याऐवजी संस्थेच्या नावाच्या पुढे कौशल्य विकास संस्था असे नमूद करणे बंधनकारक आहे. संस्थांनी अशा प्रकारे नावात बदल करून सादर न केल्यास अशा संस्थांचा मान्यतेसाठी विचार करण्यात येणार नाही. संस्थेने पायाभुत सुविधा व इतर बाबींची पूर्तता प्रस्ताव/ अर्ज सादर करतेवेळी त्यामध्ये संस्थेचे जुने नाव व सुधारीत नाव असे दोन्ही नावे नमूद करणे बंधनकारक राहिल.

८. यापूर्वी उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक: व्हीओसी-२०१२/५९१/ प्र.क्र.२४५(क)/ व्यशि-४, दि. १६ जानेवारी, २०१३ अन्वये, आवश्यक ती अनामत रक्कम रोखीने चलनाद्वारे अथवा बँक गॅरंटीच्या स्वरूपात भरण्याची तरतूद करण्यात आली होती. तथापि, मंडळाचे पत्र क्र.बैठक/का.क्र.१२/२०२३/३०३, दि.३१.०३.२०२३ नुसार मान्यता देण्यात आल्याप्रमाणे अनामत रक्कम मंडळाच्या बचत बँक खात्यात ऑनलाईन पद्धतीने संबंधित मान्यता प्राप्त संस्थेने भरणे आवश्यक राहिल.

९. मान्यता देण्यात आलेल्या अभ्यासक्रमाच्या अधिकच्या/नवीन तुकड्यांची प्रवेशक्षमता प्रती तुकडी ३० इतकी राहिल.

१०. संस्थेने विद्यार्थी प्रवेश करणेची मान्यता मिळाल्याशिवाय विद्यार्थी प्रवेश केल्यास, किंवा मंजुरी पेक्षा ज्यादा प्रवेश केल्यास असे प्रवेश ग्राह्य धरण्यात येणार नाही. याकरीता संस्थेस “महाराष्ट्र राज्यात

कृषि, पशु व मत्स्य विज्ञान, आरोग्य विज्ञान, उच्च तंत्र व व्यवसाय शिक्षण यांमधील अनधिकृत संस्था स्थापन करणे आणि अनधिकृत अभ्यास पाठ्यक्रम सुरु करणे (प्रतिबंध) अधिनियम, २०१३” लागू राहिल.

११. मान्यताप्राप्त अभ्यासक्रम मान्यता दिलेल्या शैक्षणिक वर्षात संस्थेने सुरु न केल्यास अथवा सदर अभ्यासक्रमाच्या तुकडीत सतत ३ वर्ष मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या ५० टक्के पेक्षा कमी प्रवेश झाल्यास सदर संस्थेची मान्यता आपोआप रद्द होईल. तदनंतर संस्थेस सदर अभ्यासक्रम सुरु करण्यासाठी मान्यता प्रक्रिया नव्याने करणे आवश्यक राहिल.

१२. महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळामार्फत राबविण्यात येत असलेल्या अभ्यासक्रमात शासनाने राष्ट्रीय पात्रता आराखडा (NSQF) नुसार बदल केल्यास त्याप्रमाणे अभ्यासक्रम राबविणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल.

१३. मान्यता दिलेल्या संस्थांनी व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु केले आहेत तसेच अभ्यासक्रमनिहाय प्रवेशित विद्यार्थी संख्या याबाबतची माहिती संचालक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ यांनी शासनास दोन महिन्यात सादर करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२३०७०३१३३५०१३८०३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्रीनिवास शास्त्री)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मंत्री (कौ.रो. उ. व ना.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. प्रधान सचिव, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग यांचे वरीष्ठ स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
३. संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.
४. संचालक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, मुंबई.
५. सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई/पुणे/नाशिक/ औरंगाबाद/ अमरावती/नागपूर (सचिव, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, मुंबई यांच्यामार्फत)
६. संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी (सचिव, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, मुंबई यांच्यामार्फत).
७. संबंधित संस्था. (सचिव, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ यांच्यामार्फत)
८. निवडनस्ती.

कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, शासन निर्णय क्र.व्हिओसी-२०२३/प्र.क्र.४३/उद्योजकता, दि.२८ जून, २०२३ सोबतचे "प्रपत्र-अ"					
शैक्षणिक सन २०२३-२४ करीता मंडळाचे व्यवसाय अभ्यासक्रम प्रथमच नवीन संस्थेत नव्याने सुरु करण्यासाठी/जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे /जुन्या संस्थेत सुरु असलेल्या अभ्यासक्रमाच्या तुकडीत वाढ करणे .					
(अभ्यासक्रम गट - अतांत्रिक गट)					
अ.क्र.	विभाग	जिल्हा	संस्थेचे नाव व पत्ता (संस्था संकेतांक जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम व तुकडी वाढकरिता)	मान्यतेचा प्रकार	तुकडी संख्या
१	अभ्यासक्रमाचे नाव -सी.सी.इन अन्न व पेय सेवा, अर्धवेळ, कालावधी - सहा महिने			अभ्यासक्रम संकेतांक - ४०११०१	
१	मुंबई	ठाणे	अपीजे एज्युकेशन ट्रस्ट संचलित अपीजे इन्स्टिट्युट ऑफ हॉस्पिटलीटी, प्लॉट नं. १, सेक्टर - १०, सीबीडी, बेलापूर, नवी मुंबई ४०० ६१४	नविन संस्था	१
२	अभ्यासक्रमाचे नाव -सी.सी.इन बेसिक फूड प्रॉडक्शन, अर्धवेळ, कालावधी - सहा महिने			अभ्यासक्रम संकेतांक - ४०१११८	
१	मुंबई	ठाणे	अपीजे एज्युकेशन ट्रस्ट संचलित अपीजे इन्स्टिट्युट ऑफ हॉस्पिटलीटी, प्लॉट नं. १, सेक्टर - १०, सीबीडी, बेलापूर, नवी मुंबई ४०० ६१४	नविन संस्था	१
२	नागपूर	नागपूर	ओरियंट फाऊंडेशन संचलित ओरियंट फाऊंडेशन व्होकेशनल ट्रेनिंग सेंटर, डॉ आंबेडकर इन्स्टिटयुशन ऑफ सोशल वर्क प्लॉट नं. ७, न्यु. कैलास नगर, रामेशवरी, जि. नागपूर, पिन कोड- ४४००२७	नविन संस्था	१
३	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन ऑपरेटर कोर्स इन ब्युटी कल्चर, अर्धवेळ, कालावधी - सहा महिने			अभ्यासक्रम संकेतांक - ४०५१०६	
१	पुणे	सातारा	जागृती बहुउद्देशिय संस्था संचलित सिटी व्होकेशनल ट्रेनिंग इन्स्टिट्यूट, कराड, महालक्ष्मी टॉवर्स, मुळीक पेट्रोल पंपाजवळ, मंगळवार पेठ, कराड, जि. सातारा, (संस्था कोड- १३०३२८)	जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम	१
४	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी. सी. इन बेसिक फॅशन डिझाईनिंग, अर्धवेळ, कालावधी - सहा महिने			अभ्यासक्रम संकेतांक - ४१०११९	
१	औरंगाबाद	औरंगाबाद	श्री. पंजाबराव फाऊंडेशन संचलित औरंगाबाद टेक्निकल इन्स्टिट्युट, चितेपिंपळगाव औरंगाबाद बीड हायवे, उडडानपुलाच्या जवळ, औरंगाबाद - ४३१००७	नविन संस्था	१
२	मुंबई	ठाणे	आय आय एस डि इ टी अंडर द एजिस ऑफ शिवराम सामाजिक विकास संस्था प्लॉट नं के-७, सेक्टर ४, एरोली, नवी मुंबई-४००७०८ (संस्था कोड ०३०६७०)	जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे	१

कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, शासन निर्णय क्र.व्हिओसी-२०२३/प्र.क्र.४३/उद्योजकता, दि.२८ जून, २०२३ सोबतचे "प्रपत्र-अ"					
शैक्षणिक सन २०२३-२४ करीता मंडळाचे व्यवसाय अभ्यासक्रम प्रथमच नवीन संस्थेत नव्याने सुरु करण्यासाठी/जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे /जुन्या संस्थेत सुरु असलेल्या अभ्यासक्रमाच्या तुकडीत वाढ करणे .					
(अभ्यासक्रम गट - अतांत्रिक गट)					
अ.क्र.	विभाग	जिल्हा	संस्थेचे नाव व पत्ता (संस्था संकेतांक जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम व तुकडी वाढकरिता)	मान्यतेचा प्रकार	तुकडी संख्या
५	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन पत्रकारिता प्रशिक्षण, अर्धवेळ, कालावधी - सहा महिने			अभ्यासक्रम सांकेतांक - ४९३९०७	
१	औरंगाबाद	जालना	श्री. संगमेश्वर शिक्षण प्रसारक मंडळ संचलित श्री. माउली कौशल्य विकास संस्था, मु.पो. आष्टी ता. परतूर जि. जालना-४३९५०७ (संस्था कोड- ९८०९९३)	जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम	२
६	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी.इन हॉटेल मॅनेजमेंट ऍण्ड कॅटरिंग टेक्नॉलॉजी, पूर्णवेळ, कालावधी - एक वर्ष			अभ्यासक्रम सांकेतांक - ४०९२०८	
१	पुणे	सातारा	एम्स फाऊंडेशनस संचलित सातारा इन्स्टिट्युट ऑफ हॉटेल मॅनेजमेंट, २९७/ सहकार वैभव, राधिका रोड, मार्केट यार्ड जिल्हा सातारा ४९५००९.	नविन संस्था	१
७	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी. सी. इन गारमेंट मॅन्युफॅक्चरींग ऍण्ड फॅशन डिझाईनिंग, अर्धवेळ, कालावधी - एक वर्ष			अभ्यासक्रम सांकेतांक - ४९०२०४	
१	मुंबई	ठाणे	क्रिएटिव्ह एज्युकेशन अँड चॅरिटेबल ट्रस्ट संचलित अकॅडेमी ऑफ आर्ट अँड डिझाइन स्कील डेव्हलपमेंट इन्स्टिट्युट, सी - २९२, दुसरा मजला, नेरुळ रेल्वे स्टेशन कॉम्प्लेक्स पूर्व जवळ, नवी मुंबई ४०० ७०६.	नविन संस्था	१
२	पुणे	पुणे	तेजस्विनी सामाजिक संस्था संचलित तेजस्विनी सामाजिक कौशल्य विकास संस्था, वाघोली पुणे - ४९२२०७	नविन संस्था	१
३	पुणे	सातारा	ज्ञानवर्धिनी एज्युकेशन सोसायटीचे मुंबई कौशल्य विकास संस्था, सातारा ३९०/९/ ब-५ बसाप्पा पेठ, यशवंत हॉस्पिटलजवळ सातारा ४९५००९ (संस्था कोड - ९३०३९८)	जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम	१
८	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. एन प्रि स्कूल टिचर्स ट्रेनिंग, अर्धवेळ, कालावधी एक वर्ष			अभ्यासक्रम सांकेतांक - ४९९२०६	
१	मुंबई	मुंबई उपनगर	आर्या कॉलेज ऑफ पॅरामेडिकल अँड प्रीस्कूल-टिचर ट्रेनिंग स्किल डेव्हलपमेंट इन्स्टिट्युट, प्रियदर्शनी शैक्षणिक आणि सामाजिक विकास मंडळ, सी.टी.एस.नं. २४०, ओल्ड एम.एच.बी. कॉलनी, जनरल अरुणकुमार वैद्य ग्राउंड च्या समोर, गोराई रोड, बोरीवली (प.), मुंबई ४०००९९.	नविन संस्था	१

कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, शासन निर्णय क्र.व्हिओसी-२०२३/प्र.क्र.४३/उद्योजकता, दि.२८ जून, २०२३ सोबतचे "प्रपत्र-अ"					
शैक्षणिक सन २०२३-२४ करीता मंडळाचे व्यवसाय अभ्यासक्रम प्रथमच नवीन संस्थेत नव्याने सुरु करण्यासाठी/जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे /जुन्या संस्थेत सुरु असलेल्या अभ्यासक्रमाच्या तुकडीत वाढ करणे .					
(अभ्यासक्रम गट - अतांत्रिक गट)					
अ.क्र.	विभाग	जिल्हा	संस्थेचे नाव व पत्ता (संस्था संकेतांक जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम व तुकडी वाढकरिता)	मान्यतेचा प्रकार	तुकडी संख्या
२	पुणे	पुणे	श्री हनुमान शिक्षण प्रसारक मंडळ संचलित, ज्ञानसागर कौशल्य विकास संस्था, मु.पो.सावळ, ता.बारामती जि.पुणे-४१३४०२	नविन संस्था	१
३	पुणे	सातारा	यशवंत विद्यापीठ संचलित श्रीमती प्रेमलाताई चव्हाण कौशल्य विकास केंद्र, गट नं. ५६०, मु.पो.वाघेरी, ता. कराड, जि. सातारा ४१५१०५ (संस्था कोड १३००७४)	जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे	१
४	पुणे	सातारा	प्रियदर्शिनी शिक्षण संस्था संचलित श्रीमती प्रेमलाताई चव्हाण कौशल्य विकास केंद्र, वाघेरी, गट नं- ५६०, मु.पो.वाघेरी, ता.कराड, जि.सातारा.पिन कोड-४१५१०५	नविन संस्था	१
९	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. कॉम्प्युटर टायपिंग इंग्लिश, अर्धवेळ, कालावधी - सहा महिने			अभ्यासक्रम सांकेतांक - ४०८१०२	
१	औरंगाबाद	लातूर	नालंदा बहुउद्देशिय सेवाभावी संस्था संचलित ग्रामीण कौशल्य विकास संस्था, मजगे कॉम्प्लेक्स, एमजी कॉलेज रोड, अहमदपूर, जि. लातूर- ४१३५१५ (संस्था कोड २४०४६२)	अभ्यासक्रमाच्या तुकडीत वाढ	१
२	मुंबई	ठाणे	मंगलमुर्ती शैक्षणिक व सामाजीक संस्था संचलित मंगलमुर्ती कौशल्य विकास संस्था, तिसरा मजला, फ्लेट नं. ३०३ सिएचएस नं.४९१४ बापु आरकेड, शिबू पॅलेस हॉटेल जवळ, अंबरनाथ स्टेशन रोड, शिवाजी रोड, कसाई सेकशन, अंबरनाथ (पूर्व), ठाणे, महाराष्ट्र ४२१५०१, संस्था कोड-०३०६५६	जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे	१
१०	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. कॉम्प्युटर टायपिंग मराठी, अर्धवेळ, कालावधी - सहा महिने			अभ्यासक्रम सांकेतांक - ४०८१०५	
१	औरंगाबाद	लातूर	नालंदा बहुउद्देशिय सेवाभावी संस्था संचलित ग्रामीण कौशल्य विकास संस्था, मजगे कॉम्प्लेक्स, एमजी कॉलेज रोड, अहमदपूर, जि. लातूर- ४१३५१५ (संस्था कोड २४०४६२)	अभ्यासक्रमाच्या तुकडीत वाढ	१
२	मुंबई	ठाणे	मंगलमुर्ती शैक्षणिक व सामाजीक संस्था संचलित मंगलमुर्ती कौशल्य विकास संस्था, तिसरा मजला, फ्लेट नं. ३०३ सिएचएस नं.४९१४ बापु आरकेड, शिबू पॅलेस हॉटेल जवळ, अंबरनाथ स्टेशन रोड, शिवाजी रोड, कसाई सेकशन, अंबरनाथ (पूर्व), ठाणे, महाराष्ट्र ४२१५०१, संस्था कोड-०३०६५६	जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे	१

कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, शासन निर्णय क्र.व्हिओसी-२०२३/प्र.क्र.४३/उद्योजकता, दि.२८ जून, २०२३ सोबतचे "प्रपत्र-अ"					
शैक्षणिक सन २०२३-२४ करीता मंडळाचे व्यवसाय अभ्यासक्रम प्रथमच नवीन संस्थेत नव्याने सुरु करण्यासाठी/जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे /जुन्या संस्थेत सुरु असलेल्या अभ्यासक्रमाच्या तुकडीत वाढ करणे .					
(अभ्यासक्रम गट - अतांत्रिक गट)					
अ.क्र.	विभाग	जिल्हा	संस्थेचे नाव व पत्ता (संस्था संकेतांक जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम व तुकडी वाढकरिता)	मान्यतेचा प्रकार	तुकडी संख्या
११	अभ्यासक्रमाचे नाव- डिप्लोमा कोर्स इन फॅशन डिझाईनींग ऍण्ड क्लोदींग कन्स्ट्रक्शन, पूर्णवेळ, कालावधी - दोन वर्ष			अभ्यासक्रम सांकेतांक - ४१०४०१	
१	औरंगाबाद	जालना	महाविष्णू ग्रामिण विकास व शैक्षणिक बहुउद्देशिय संस्था संचलित ओम साई कौशल्य विकास संस्था, पारथ, बु. ता. भोकरदन, जि जालना- ४३१११४	नविन संस्था	२
१२	अभ्यासक्रमाचे नाव- सी.सी.इन डिझास्टर मॅनेजमेंट, अर्धवेळ, कालावधी - एक वर्ष			अभ्यासक्रम सांकेतांक - ४११२१२	
१	नागपूर	चंद्रपूर	वेदांता एज्युकेशनल अँड वेल्फेअर सोसायटी संचालित ऑरोन इन्स्टीट्यूट ऑफ व्होकेशनल अँड स्कील डेव्हलपमेंट सेंटर, शंकरपूर ता. चिमूर जि. चंद्रपूर-४४२९०३	नविन संस्था	१
२	नागपूर	नागपूर	वेदांता एज्युकेशनल अँड वेल्फेअर सोसायटी द्वारा ऑरोन इन्स्टीट्यूट ऑफ व्होकेशनल अँड स्कील डेव्हलपमेंट सेंटर, प्लॉट नं. ०२, ब्लॉक - सी, दुबे नगर, हुडकेश्वर रोड, नागपूर ४४००३४.	नविन संस्था	१
१३	अभ्यासक्रमाचे नाव- ऍडव्हान्स डिप्लोमा इन इंडस्ट्रियल सेफ्टी, अर्धवेळ, कालावधी - एक वर्ष			अभ्यासक्रम सांकेतांक - ४११२१७	
१	नागपूर	चंद्रपूर	वेदांता एज्युकेशनल अँड वेल्फेअर सोसायटी संचालित ऑरोन इन्स्टीट्यूट ऑफ व्होकेशनल अँड स्कील डेव्हलपमेंट सेंटर, शंकरपूर ता. चिमूर जि. चंद्रपूर-४४२९०३	नविन संस्था	१
२	नागपूर	नागपूर	वेदांता एज्युकेशनल अँड वेल्फेअर सोसायटी द्वारा ऑरोन इन्स्टीट्यूट ऑफ व्होकेशनल अँड स्कील डेव्हलपमेंट सेंटर, प्लॉट नं. ०२, ब्लॉक - सी, दुबे नगर, हुडकेश्वर रोड, नागपूर ४४००३४.	नविन संस्था	१
१४	अभ्यासक्रमाचे नाव- सी.सी. इन सौंदर्यशास्त्र, अर्धवेळ, कालावधी - एक वर्ष			अभ्यासक्रम सांकेतांक - ४०५२०१	
१	पुणे	पुणे	तेजस्विनी सामाजिक संस्था संचलित तेजस्विनी सामाजिक कौशल्य विकास संस्था, वाघोली पुणे - ४१२२०७	नविन संस्था	१

कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, शासन निर्णय क्र.व्हिओसी-२०२३/प्र.क्र.४३/उद्योजकता, दि.२८ जून, २०२३ सोबतचे "प्रपत्र-अ"					
शैक्षणिक सन २०२३-२४ करिता मंडळाचे व्यवसाय अभ्यासक्रम प्रथमच नवीन संस्थेत नव्याने सुरु करण्यासाठी/जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे /जुन्या संस्थेत सुरु असलेल्या अभ्यासक्रमाच्या तुकडीत वाढ करणे .					
(अभ्यासक्रम गट - अतांत्रिक गट)					
अ.क्र.	विभाग	जिल्हा	संस्थेचे नाव व पत्ता (संस्था संकेतांक जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम व तुकडी वाढकरिता)	मान्यतेचा प्रकार	तुकडी संख्या
१५	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी.इन हॉटेल स्वागत व लेखा कार्यकला, अर्धवेळ, कालावधी - सहा महिने			अभ्यासक्रम संकेतांक - ४०११०२	
१	नागपूर	नागपूर	ओरियंट फाऊंडेशन संचलित ओरियंट फाऊंडेशन व्होकेशनल ट्रेनिंग सेंटर, डॉ आंबेडकर इन्स्टिटयुशन ऑफ सोशल वर्क प्लॉट नं. ७, न्यु. कैलास नगर, रामेशवरी, जि. नागपूर, पिन कोड- ४४००२७	नविन संस्था	१
१६	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन बेसिक कोर्स इन ब्युटी कल्चर, अर्धवेळ, कालावधी - सहा महिने			अभ्यासक्रम संकेतांक - ४०५१०८	
१	मुंबई	ठाणे	आय आय एस डि इ टी अंडर द एजिस ऑफ शिवराम सामाजिक विकास संस्था, प्लॉट नं के-७, सेक्टर ४, एरोली, नवी मुंबई-४००७०८ (संस्था कोड ०३०६७०)	जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे	१
२	मुंबई	पालघर	बबन मोरे चॅरिटेबल ट्रस्ट संचलित यशोतेज कौशल्य विकास केंद्र, सुशिला बबन पॅराडाईज बिल्डींग पाटील आळी मु.पो.ता. वाडा जि. पालघर, पिन कोड- ४२१३०३ संस्था कोड - ३६००२२	जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे	१
१७	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन एंडवान्स कोर्स इन ब्युटी कल्चर, अर्धवेळ, कालावधी - सहा महिने			अभ्यासक्रम संकेतांक - ४०५११०	
१	मुंबई	ठाणे	आय आय एस डि इ टी अंडर द एजिस ऑफ शिवराम सामाजिक विकास संस्था, प्लॉट नं के-७, सेक्टर ४, एरोली, नवी मुंबई-४००७०८ (संस्था कोड ०३०६७०)	जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे	१
१८	अभ्यासक्रमाचे नाव- डिप्लोमा कोर्स इन प्रोफेशनल ब्युटिशियन, पूर्णवेळ, कालावधी - दोन वर्ष			अभ्यासक्रम सांकेतांक - ४०५४०१	
१	औरंगाबाद	औरंगाबाद	सुशिल मुरली सातमाळा डोंगरी वैद्यकीय बहुउद्देशिय सेवाभावी संस्था संचलित डॉ.पी.एम पाटील व्होकेशनल ट्रेनिंग सेंटर, मु.पो. गोरेगाव ता.सोयगांव, जि. औरंगाबाद पिन कोड- ४३११५०	नविन संस्था	१

कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, शासन निर्णय क्र.व्हिओसी-२०२३/प्र.क्र.४३/उद्योजकता, दि.२८ जून, २०२३ सोबतचे "प्रपत्र-अ"					
शैक्षणिक सन २०२३-२४ करिता मंडळाचे व्यवसाय अभ्यासक्रम प्रथमच नवीन संस्थेत नव्याने सुरु करण्यासाठी/जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे /जुन्या संस्थेत सुरु असलेल्या अभ्यासक्रमाच्या तुकडीत वाढ करणे .					
(अभ्यासक्रम गट - अतांत्रिक गट)					
अ.क्र.	विभाग	जिल्हा	संस्थेचे नाव व पत्ता (संस्था संकेतांक जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम व तुकडी वाढकरिता)	मान्यतेचा प्रकार	तुकडी संख्या
१९	अभ्यासक्रमाचे नाव- सी.सी.इन डिजिटल फोटोग्राफी, अर्धवेळ, कालावधी - एक वर्ष			अभ्यासक्रम सांकेतांक - ४१३२०१	
१	मुंबई	रत्नागिरी	रिगल एज्युकेशन सोसायटी संचलित रिगल कौशल्य विकास संस्था, शृंगारतळी, गुहागर, विजापूर हायवे, ता. गुहागर, जि. रत्नागिरी	नविन संस्था	१
२०	अभ्यासक्रमाचे नाव -डिप्लोमा कोर्स इन फायर एन्ड इंडस्ट्रियल सेफ्टी इंजिनीरिंग, पूर्णवेळ, कालावधी - दोन वर्ष			अभ्यासक्रम संकेतांक - ४११४०३	
१	मुंबई	पालघर	जय शैक्षणिक संशोधन संस्था संचलित जय पॅरामेडीकल कॉलेज, जव्हार, मु.पो. जांभुळ, विहीर (पु.), ता. जव्हार, जि. पालघर, पिन ४०१६०३ संस्था कोड - ३६००१८	जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे	१
२१	अभ्यासक्रमाचे नाव- डिप्लोमा कोर्स इन हॉस्पिटॅलिटी मॅनेजमेंट, पूर्णवेळ, कालावधी - दोन वर्ष			अभ्यासक्रम सांकेतांक - ४१५४०१	
१	मुंबई	रत्नागिरी	रिगल एज्युकेशन सोसायटी संचलित रिगल कौशल्य विकास संस्था, शृंगारतळी, गुहागर, विजापूर हायवे, ता. गुहागर, जि. रत्नागिरी	नविन संस्था	१